

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **S. P. K.**, B., zastúpenej JUDr. Mgr. E. D., advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v S., proti odporcovi **D. C.**, bývajúcemu v B., **o vypratanie bytu**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 5 C 114/2007, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. decembra 2007 sp.zn. 6 Co 402/07, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. decembra 2007 sp.zn. 6 Co 402/07 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) uznesením z 13. decembra 2007 sp.zn. 6 Co 402/07 odmietol odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V (súd prvého stupňa) z 21. augusta 2007 č.k. 5 C 114/2007-27, ktorým bolo konanie zastavené podľa § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.). Odvolací súd tak rozhodol podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. majúc za to, že navrhovateľka podala odvolanie oneskorene. Za deň doručenia rozhodnutia súdu prvého stupňa navrhovateľke (ňou zvolenej zástupkyňi) považoval podľa § 47 ods. 2 O.s.p. deň 27. august 2007. Pätnásťdňová odvolacia lehota, počítaná podľa § 57 ods. 1 O.s.p., tak uplynula 11. septembra 2007. Navrhovateľka ale podala odvolanie osobne na súde prvého stupňa až 14. septembra, teda oneskorene.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu navrhovateľka podala dovolanie. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že jeho postupom a rozhodnutím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia

§ 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že v danej veci nemohli nastať účinky doručenia podľa § 47 ods. 2 O.s.p., pretože adresátka zásielky (ňou splnomocnená advokátka, ktorá nemá zamestnancov) sa v čase doručovania zásielky nezdržovala v mieste doručenia; z dôvodu osobnej starostlivosti o svoje dieťa počas materskej dovolenky sa zdržovala v mieste svojho trvalého bydliska v B..

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), postupujúc podľa predpisov účinných od 15. októbra 2008 (prechodné ustanovenie § 372p ods. 1 O.s.p. k úpravám účinným od 15. októbra 2008 vykonaným zákonom č. 384/2008 Z.z.), skúmal v prvom rade, či je dovolanie navrhovateľky vôbec prípustné, pretože dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008). Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené, je dovolanie prípustné vtedy, ak v ňom odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním navrhovateľky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. decembra 2007 sp.zn. 6 Co 402/07, ktorým bolo odmietnuté odvolanie navrhovateľky, nemá znaky vyššie uvedených uznesení a dovolanie proti nemu podľa ustanovení § 239 O.s.p. nie je preto prípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie

prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie sú postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ustanoveniach § 237 O.s.p. Podľa nich dovolanie je prípustné, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je pritom predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie inak nie je procesne prípustné. Pre posúdenie existencie procesnej vady v zmysle uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k niektorej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

V prejednávanej veci navrhovateľka odôvodnila prípustnosť dovolania vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. tým, že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom tvrdiac, že odvolací súd nesprávne odmietol jej odvolanie, pretože v danej veci neplatila fikcia doručenia podľa § 47 ods. 2 O.s.p.

Navrhovateľka vytýka vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. odvolaciemu súdu dôvodne.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľka podala odvolanie oneskorene vychádzajúc z toho, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo navrhovateľke (jej zástupkyňi) doručované „v súlade s § 47 ods. 2 O.s.p.“, čo malo za následok, že uplynutím tretieho dňa od uloženia zásielky na pošte nastala fikcia doručenia. Tieto premisy odvolacieho súdu sú ale nesprávne.

Ustanovenie § 47 ods. 2 O.s.p., ktoré na danú vec (v znení do 15. októbra 2008) aplikoval odvolací súd, upravuje postup pri doručovaní písomností a následok účinného

uloženia zásielok určených do vlastných rúk. V danej veci ale nešlo o taký spôsob doručovania; uznesenie súdu prvého stupňa z 21. augusta 2007 č.k. 5 C 114/2007-27 nebolo doručované účastníkom, resp. ich zástupcom do vlastných rúk (porovnaj doručenky pripojené k č.l. 28 spisu súdu prvého stupňa).

Doručovanie písomností, ktoré nie sú určené do vlastných rúk adresáta, upravovalo ustanovenie § 46 ods. 1 a 2 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008, podľa ktorého adresátovi možno doručiť písomnosť v byte, v sídle (mieste podnikania), na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý (odsek 1). Ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa zdržuje v mieste doručenia, doručí sa inej dospelaj osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná obstarat' odovzdanie písomnosti. Ak nemožno ani takto doručiť, uloží sa písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručenu dňom, keď bola uložená, i keď sa adresát o uložení nedozvedel (odsek 2). V ustanovení § 46 ods. 2, posledná veta O.s.p. v znení do 15. októbra 2008 bola pri náhradnom doručení konštruovaná právna fikcia, že účinky doručenia písomnosti nastanú ex lege dňom, keď zásielka bola uložená aj voči takému adresátovi, ktorý zásielku fakticky neprevzal. Fikcia doručenia, ako nástroj odmietnutia reality právom, nastane len vtedy, ak sú splnené všetky náležitosti, s ktorými zákon jej vznik spája. Podmienkou náhradného doručenia v zmysle ustanovenia prvej vety odseku 2 je, že adresát sa zdržuje v mieste doručenia, hoci prípadne len prechodne, a niektorá iná dospelá osoba, ktorá býva v tom istom byte alebo dome, alebo je zamestnaná na tom istom pracovisku, je ochotná prevziať písomnosť a obstarat' jej odovzdanie. Ak sú splnené uvedené podmienky, pokladá sa také doručenie za riadne vykonané aj vtedy, keď fakticky písomnosť nebola adresátovi odovzdaná; za deň doručenia sa pokladá deň prevzatia inou osobou. Náhradné doručenie uložením v zmysle druhej vety odseku 2 možno vykonať len po bezúspešnom pokuse o náhradné doručenie odovzdaním inej dospelaj osobe. Aj tu je podmienkou riadneho doručenia, aby sa adresát zdržiaval v mieste doručenia, preto treba, aby doručovateľ túto okolnosť vždy zisťoval. Ak by vyšlo najavo, že podmienka zdržiavania sa v mieste doručenia nebola splnená, doručenie uložením by bolo právne neúčinné; o uložení treba adresáta informovať (napr. oznámením v schránke na listy, pripevnením oznámenia na dvere bytu a pod.).

Doručovanie písomností určených advokátovi bolo v čase doručovania uznesenia súdu prvého stupňa z 21. augusta 2007 č.k. 5 C 114/2007-27 osobitne upravené v ustanovení § 48 ods. 4 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008 (teraz § 48 ods. 5 O.s.p.).

Odvolačný súd, vychádzajúc z nesprávneho záveru, neskúmal, ktorý z vyššie uvedených spôsobov doručenia prichádzalo do úvahy zástupkyňi navrhovateľky a či v danej veci bol tento postup zachovaný.

Len riadne a predpisom zodpovedajúce doručenie rozhodnutia môže vyvolať dôsledok, že sa uplatní ustanovenie § 46 ods. 2 posledná veta O.s.p. v znení do 15. októbra 2008, t.j. že sa písomnosť pokladá za doručenú, keď bola uložená. Pri vadnom náhradnom doručení zásielky odvolacia lehota začne adresátovi plynúť až odo dňa, keď písomnosť na pošte skutočne prevzal, i keď sa tak stalo až po jej uložení.

Odvolačný súd tým, že odmietol odvolanie navrhovateľky podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané, hoci pre také rozhodnutie tu podmienky zistené neboli, odňal uvedenej účastníčke konania možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (R 23/1994).

Uvedená procesná vada zakladá podľa uvedeného ustanovenia prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave podľa § 243b ods. 2 a 3 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. uznesením zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 prvá veta O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. januára 2009

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková